

Torba Yasa Tasarısının Ticaret ve Vergi Mevzuatına Etkileri

- Türk Ticaret Kanunu'na eklenen Geçici 13 üncü madde ile işletmelerin nakit kar payı dağıtımlarına sınırlama getirilmiştir. Sermaye şirketleri 30 Eylül 2019 tarihine kadar 2019 yılı net dönem karının ancak %25'inin dağıtımına karar verebilecek, geçmiş yıl karları ile serbest yedek akçeleri dağıtımına konu edemeyecek ve genel kurulca yönetim kuruluna kar payı avansı dağıtım yetkisi verilemeyecektir. Bu hüküm devlet, il özel idaresi, belediye, köy ile diğer kamu tüzel kişilerinin ve sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait fonların, doğrudan veya dolaylı olarak sermayesinin %50'sinden fazlasına sahip olduğu şirketlere uygulanmayacaktır. Cumhurbaşkanı'na bu süreleri uzatmaya ve kısaltmaya yönelik 3 aylık yetki verilmiştir. Genel kurulca 2019 yılı hesap dönemine ilişkin kâr payı dağıtım kararı alınmış ancak henüz pay sahiplerine ödeme yapılmamışsa veya kısmi ödeme yapılmışsa, 2019 yılı net dönem kârının %25'ini aşan kısma ilişkin ödemeler 30 Eylül 2020 tarihine kadar ertelenecektir.
- Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerinde yürütülen faaliyetlerin Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri dışında da yapılmasına; Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nu kapsamında Bölge sınırları içerisinde yürütülen faaliyetlerin Bölge dışında da yürütülebilmesine 11 Mart 2020 tarihinden itibaren 4 ay süreyle sınırlı olmak üzere, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'na yetki verilmiştir. Bu sürenin ilgili Bakan tarafından bitiminden itibaren 3 aya kadar uzatılması mümkündür. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın bilgilendirilmesi kaydıyla, mükellefler bahse konu Kanunlar çerçevesinde tanınan indirim, istisna, destek ve teşviklerden faydalanmaya aynı şekilde devam edeceklerdir.
- Faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunmayan işletmelerin yıllık ilan ve reklam vergileri ile yıllık çevre temizlik vergilerinin, faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunulamayan döneme isabet eden kısımları mükelleflerce ödenmeyecektir.
- Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun'u kapsamında, ticaret gemilerine düzenlenen ve 11 Mart 2020 – 31 Temmuz 2020 tarihleri arasında süresi dolan veya dolacak olan denize elverişlilik belgelerinin süresi, 1 Ağustos 2020 tarihine kadar uzatılmıştır. Söz konusu Kanunun 3 üncü maddesi çerçevesinde ticaret ve yolcu gemilerinin tabi olduğu denetimler (sualtı denetimleri dahil) 1 Ağustos 2020 tarihine kadar ertelenmiştir. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı bu süreleri bitimi tarihinden itibaren 3 aya kadar uzatmaya yetkilidir.
- Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile bunların üyesi olduğu mahalli idare birliklerinin mülkiyetinde veya tasarrufunda olan taşınmazlara ilişkin olarak ilgili mevzuatınca yapılan satış, ecrimisil ve kiralamadan kaynaklanan bedellerin veya tutarların 19 Mart 2020 tarihinden itibaren 3 aylık, döneme ilişkin tahsil edilmesi gereken kısımlarının 3 ay ertelenmesine büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve birliklerde meclis; bağlı kuruluşlarda ise yetkili karar organı yetkili kılınmıştır. Bu süreler, bitiminden itibaren Çevre ve Şehircilik Bakanı tarafından 3 aya kadar uzatılabilir. Söz konusu alacaklar ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilecektir. Faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin faaliyette bulunmadığı döneme ilişkin olarak kira bedelleri tahsil edilmeyecektir.
- Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarının gelir vergisi tevkifatı beyan ve ödeme süreleri, tüm sosyal sigorta prim ödemelerinden, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gerekenler 3 ay ertelenir. Bu süreler, bitiminden itibaren 3 aya kadar Cumhurbaşkanı tarafından uzatılabilir. Bunlar ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilir. Erteleme süresince Vergi Usul Kanunu'nda yer alan tarh ve ceza kesme zamanaşımı süreleri işlemeyecektir ve zamanaşımı işlemeyen süreler kadar uzayacaktır.
- Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarının konutlara ve faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işyerlerine ilişkin su tüketimine bağlı alacakları, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gerekenlerle sınırlı olmak üzere belediye meclisi tarafından 3 ay ertelenebilecektir. Bu sürelerin, bitiminden itibaren 3 aya kadar belediye meclisince uzatılması mümkündür. Bu alacaklar ertelenen süre sonunda, ertelenen

süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilecektir.

- **Büyükşehir belediyeleri ile belediyeler**, kendisinden izin veya ruhsat almak ya da hat kiralamak suretiyle çalışan gerçek ve tüzel kişilere, **toplu taşıma** hizmetinin kesintisiz olarak yürütülebilmesiyle sınırlı olacak şekilde, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren **3 aylık süreyle** sınırlı olmak üzere **meclis kararıyla; gelir desteği ödemesi yapabileceklerdir**. Belirlenen döneme isabet eden **ruhsat, izin, hat kirası borçlarını da faizsiz olarak 3 ay erteleyebileceklerdir**. **Çevre ve Şehircilik Bakanı** bu süreleri, bitiminden itibaren **3 aya kadar uzatmaya yetkili kılınmıştır**. Ruhsat, izin, hat kirası borçları ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilecektir.
- **Hazine taşınmazlarına** ilişkin olarak sözleşmeye istinaden ödenmesi gereken bedeller ile **ecrimisil** bedellerinden **1 Nisan 2020** tarihinden itibaren **3 aylık döneme** ilişkin tahsil edilmesi gerekenleri **başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelemeye Çevre ve Şehircilik Bakanı yetkili kılınmıştır**. Bahse konu süreler bitimi tarihinden itibaren **ilgili Bakan tarafından 3 ay uzatılabilir**. Söz konusu ecrimisil bedelleri, ertelenen süre sonunda ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilecektir.
- Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu'nun 35 inci maddesi uyarınca **Seyahat Acentaları Birliği'nin** tahsil etmiş olduğu **yıllık aidat** (üye kayıt ücretinin %5'i oranındadır) **2020 yılında** üyeler tarafından Birliğe **ödenmeyecektir**.
- Tarım Ürünleri **Lisanslı Depoculuk** Kanunu kapsamında verilen ve **geçerlilik süresi 2020 yılı içinde dolacak** olan lisansların geçerlilik süresi **1 yıl** uzatılmıştır.
- **Dernekler** tarafından verilecek **bildirim ve beyannameler** ile dernek **genel kurul** toplantıları **31 Temmuz 2020** tarihine kadar **ertelenmiştir**. **İçişleri Bakanı** bahse konu süreyi **3 ay uzatmaya yetkilidir**. Ertelenen genel kurul toplantıları, erteleme sona erdiği tarihten itibaren **30 gün içinde** yapılmalıdır. Bu süreçte **mevcut organların** görev, yetki ve sorumlulukları erteleme süresi sonrasında yapılacak ilk genel kurula kadar **kesintisiz devam** edecektir.

ADALET ve İLERİLERİ PARTİSİ T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 14/4/2020
Sayı : 107

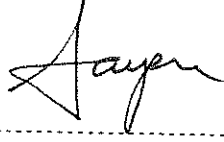
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ile gerekçesi ekte sunulmaktadır.

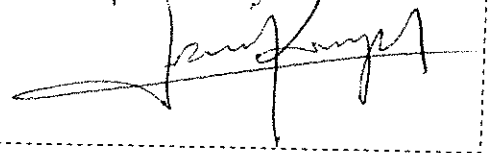
Gereğini arz ederiz.

	 Uğur AYDEMİR Manisa Milletvekili

Dr. Fatma Betül SayanKaya
İstanbul Milletvekili

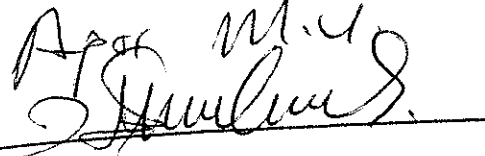
İsmail Emrah KARAYIL
Konya Milletvekili

SERAP YASAR
İstanbul Milletvekili

Ekrem ALGÖR

Apk M.Ü.

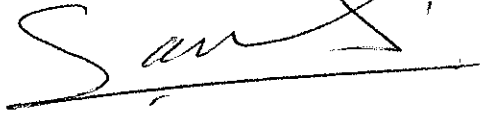
Abdulkadir ÖZEL

Hatay MÜ

SAHİN TIR

DEVLİZLİ MÜ

Zeynep GÜL YILMAZ

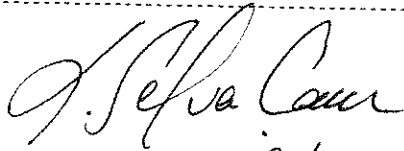
Mersin MÜ

SERMIN BACIK

ELAZİĞ MÜ.

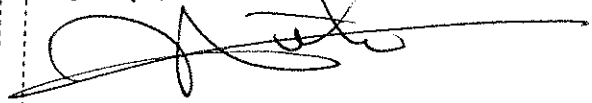

Lütfiye Şeha GÖM
ANKARA MÜ.

M. Hilmi TILGER

KİLİS MÜ

Emine Zeybek
Kocaeli
Y.M.

Melika Akyol
YALOVA
Melika

Murat BAYBATIR
Mazisa Mu.
Baybatir

Halil DALILIC
İstanbul Mu
Halil

Metin Bulut
Eskişehir Mu.
Metin

Halil Etyem
Konya, Mithatpaşa

İbrahim Gürsoy
İstanbul Mu.
İbrahim

Ayşe Kır
Düzce Mu
Ayşe

Cemal ÖZTÜRK
Giresun Mu
Cemal

Lülide Kenderoğlu
Çanakkale Mu.
Lülide

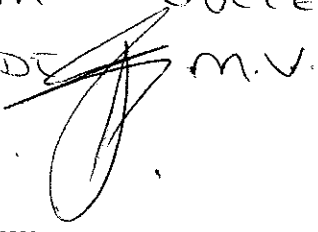
İsmail Temel
Kars Mu.
İsmail

İsmet Yılmaz
Sivas Mu.
İsmet

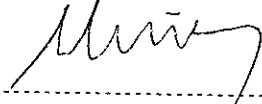
Orhan Erdem
Konya Mu.
Orhan

Buchan GAKIR
Erzurum milletvekili
Buchan

SELİM GÜLTEKİN
NİĞDE M.V.

Müslüm Yüksel
Gaziantep Milletvekili

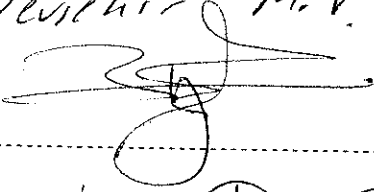
Ahmet Mücahit ARING
İstanbul M.v.

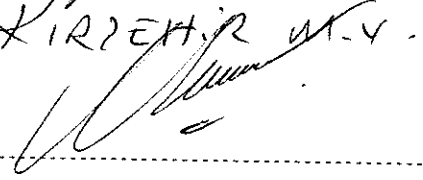
Yavuz ERGÜN
Niğde M.V.

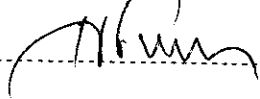
Yücel MENEKŞE
Nevşehir M.V.

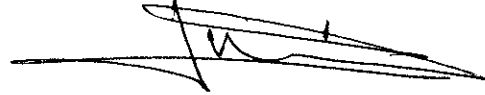
Mustafa KENDİRLİ
KIRSEHİR M.V.

Hacı TUDAN
Ankara M.V.

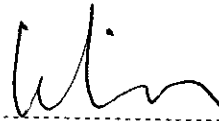
İsmail Arkin BAK
Rize M.V.

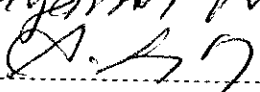
Emre Yavuz GÖRER
Bursa M.v.

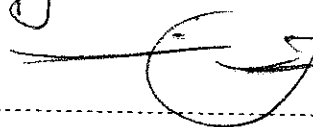
Belgin UYGUR
Balıkesir M.V.

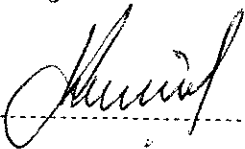
Ahmet AYDIN
Adıyaman M.v.

İbrahim YURDUNUSOĞLU
Afyonkarahisar M.V.

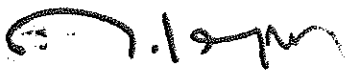

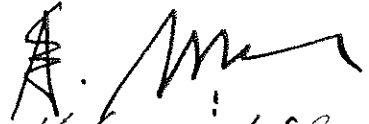
İbrahim Halil RIZAT
Adıyaman m.v.

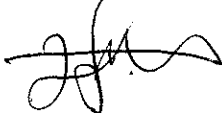

Ahmet SORGUN
KONYA M.V.

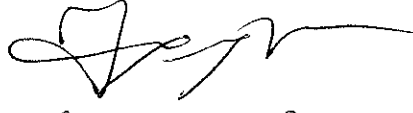

Orhan YEGİN
Ankara MV

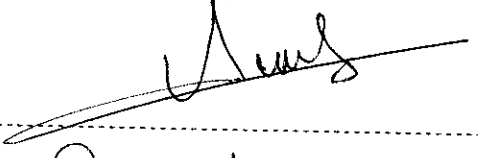

Emrullah İŞLER
Ankara MV.

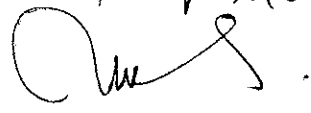
Asım ERDOĞAN

Ankara MV.

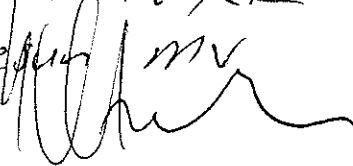
Rauza Kavakçı Kan
Rauza
İstanbul Milletvekili

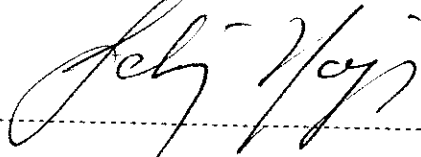
Fatma Aksu
Edirne MV.
F. Aksu

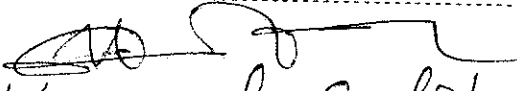
Zeynep Yıldız

Ankara milletvekili

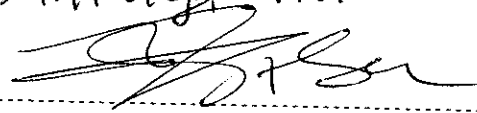
Ahmet Uzer
Gaziantep m.v.

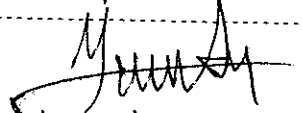
Mehmet Erdoğan
Gaziantep mv'i

Sabri ÖZTÜRK
Gaziantep MV

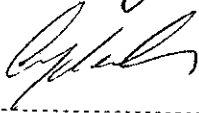
Selim YAĞCI
Bilecik Milletvekili

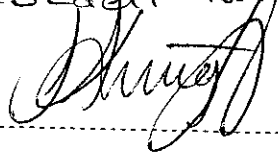

Kemal Gelik
Antalya MV.

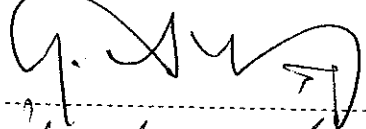
Mustafa KÖSE
Antalya MV.

İbrahim Aydın
Antalya MV.

Atay Uslu
Atay Uslu
Antalya MV.

Ceyda Çetin Erenler
Kütahya Milletvekili

2. Sezer Katreoğlu
Kocaeli MY

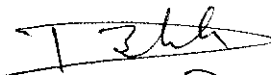
Mehmet Alif Yılmaz
Kocaeli Milletvekili

Cemil Yılmaz
Kocaeli MY

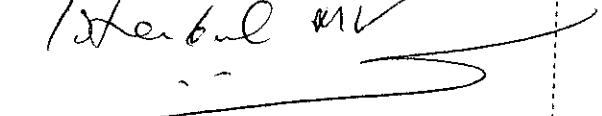
76. Mehmet Aydın
Ezine MY.
77. Hüseyin

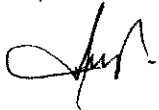
İsmail Genç
USA MY

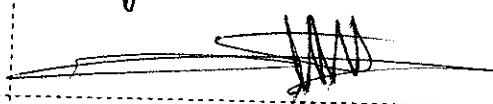

Nilgin Ök
Denizli

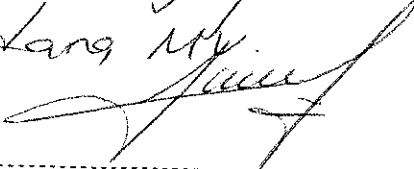

Derya Bakbak
Gaziantep Milletvekili

Rezil Özen
Bursa M.V.

İffet Rıfat
İstanbul MY

Arife Polat Döğen
Antalya Milletvekili

Fayzi Berdibek
Bingöl M.V.

Ömer Başlı
Adana MY.

Metin Gündoğdu
ORDU MY.
Mgündoğdu

Mehmet Ufuk GÖKGÖZ
Isparta mv.
Ufuk Gökgöz

Yasin Uzun
Bursa mv.

Semih EKİNCİ
Sivas Milletvekili
Semih

Ahmet Kılıç
Bursa Milletvekili
Ahmet

Cihan PEKTAŞ
Gümüşhane Milletvekili
Cihan

Hasan GİLEZ
Anıyca Milletvekili
Hasan

Ahmet Salih DAL
Kilis mv.
Ahmet Salih

İsmail KAYA
Osmaniye mv.

İyad
Salih Günteroglu
Gankırı mv.
İyad

Gökdem Kocapınar
Tekirdağ mv.
Gökdem

M. Saif KIRAZOĞLU
Gaziantep mv.
M. Saif

Cemal Bekir
İzmir mv.
Cemal

Uğur Yavuz
Aydın mv.
Uğur

Osman Nuri Gülbayrak
Van Milletvekili
Osman Nuri

Abdullah Doğru

Adana M.V.

Tülay Kaynarca

İstanbul M.V.

İrfan Kartal

İstanbul

Ekrem Ceylan

İzmir M.V.

İstanbul

YUSUF ZİYA YILMAZ

SAMSUN

İstanbul

Şahin Şişek

Tahir Akyürek

Konya M.V.

ŞAMİL AYRIM

İSTANBUL

İstanbul

Yavuz SUBAŞI

Balıkesir M.V.

İlyas SAKAR

Kocaeli

Mustafa Demir

İSTANBUL M.V.

İstanbul

Orman Kircali

Samsun M.V.

Mustafa Levent Karahocazade

Amasya

AliCumhur TAŞKIN

MERSİN M.V.

Mücahit DURANUSOĞLU

Osmaniye Milletvekili

Behin Kuwet ERİM
AYDIN M.V.

Pakize Matlu Aydemir
Balıkesir M.V.

Ahmet ÇAKIR.
NAZATPA M.V.

F. ALPAY ÖZALAN
İZMİR M.V.

Ramazan CAN
Kırıkkale M.V.

RECEP ÖZEL
İSPARTA M.V.

Ahmet Akay
Sarımsak M.V.

Udül ÖZSAVCI
Sakarya Milletvekili

ŞİRİN İNAL
İSTANBUL M.V.

Şirinal

A. NEJAT KOÇER
GAZİANTEP MİLLETVEKİLİ

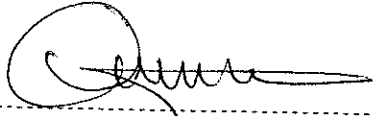
Abdullah HEVAS
Uzun M.V.

İsmail Biler
Manisa M.V.

Ahmet Özdemir
Kahramanmaraş

Cengiz Demirkaya
Mardin

Osman ÖREN
Sirt M.vekili

Habibe ÖGÜZ

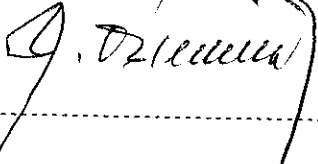

Kahramanmaraş Mv

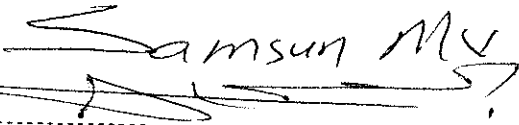
Gökden Erdoğan Atabet
Sokak Mv

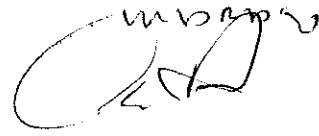
Hacı Ahmet ÖZDEMİR
KARZA Mv

Fuat KÖKTAS

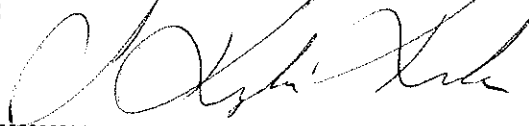

Samsun Mv

Ceyiz Dalgıç

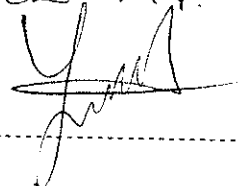

EMRAH ARZAN KURBAN

MANISA Mv

YELDA ERLER GÜLCAN
MUĞLA Mv.

Abdullah Ayrıç
Karaman
Mv

**YENİ KORONAVİRÜS (COVID-19) SALGINININ EKONOMİK VE SOSYAL HAYATA
ETKİLERİNİN AZALTILMASI HAKKINDA KANUN İLE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

Bazı alacakların ertelenmesi, alınmaması veya yapılandırılması

MADDE 1- (1) Yeni koronavirüs (Covid-19) salgını kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle;

a) Hazine taşınmazlarına ilişkin olarak sözleşmeye istinaden ödenmesi gereken bedeller ile ecrimisil bedellerinden 1/4/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gerekenleri başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelemeye Çevre ve Şehircilik Bakanı yetkilidir. Bu süreler, bitiminden itibaren Çevre ve Şehircilik Bakanı tarafından 3 aya kadar uzatılabilir. Bu alacaklar ertelenen süre sonunda ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilir.

b) Turizm tesisi maksadıyla verilen izinler hariç olmak üzere 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu gereğince Devlet ormanlarında gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri adına verilen izinler ile Orman Genel Müdürlüğü tarafından 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu gereğince kiraya verilen mesire yerleri ve taşınmazlardan 1/4/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gereken bedeller başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelenir. Bu süreleri bitiminden itibaren 3 aya kadar uzatmaya Tarım ve Orman Bakanı yetkilidir. Bu alacaklar ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilir. Ayrıca verilen izinlerin erteleme dönemi içerisinde tahakkuk eden ilk yıl bedellerine karşılık banka teminat mektubu alınarak yer teslimi yapılabilir.

c) 9/8/1983 tarihli ve 2873 sayılı Millî Parklar Kanununa tabi yerlerde 2886 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılan kiralamalardan 1/4/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gereken bedeller başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelenir. Bu süreleri bitiminden itibaren 3 aya kadar uzatmaya Tarım ve Orman Bakanı yetkilidir. Bu alacaklar ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilir.

ç) Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile bunların üyesi olduğu mahalli idare birliklerinin mülkiyetinde veya tasarrufunda olan taşınmazlara ilişkin olarak ilgili mevzuatınca yapılan satış, ecrimisil ve kiralamadan kaynaklanan bedellerin veya tutarların, 19/3/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gereken kısımlarının 3 ay ertelenmesine büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve birliklerde meclis; bağlı kuruluşlarda ise yetkili karar organı yetkilidir. Bu süreler, bitiminden itibaren Çevre ve Şehircilik Bakanı tarafından 3 aya kadar uzatılabilir. Söz konusu alacaklar ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilir. Faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin faaliyette bulunmadığı döneme ilişkin olarak kira bedelleri tahsil edilmez.

d) Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarının gelir vergisi tevkifatı beyan ve ödeme süreleri, tüm sosyal sigorta prim ödemelerinden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gerekenler 3 ay ertelenir. Bu süreler, bitiminden itibaren 3 aya kadar Cumhurbaşkanı tarafından uzatılabilir. Bunlar ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilir. Erteleme süresince 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununda yer alan tarh ve ceza kesme zamanaşımı süreleri işlemez ve zamanaşımı işlemeyen süreler kadar uzar.

e) Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarının konutlara ve faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işyerlerine ilişkin su tüketimine bağlı alacakları, bu

maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gerekenlerle sınırlı olmak üzere belediye meclisi tarafından 3 ay ertelenebilir. Bu süreler, bitiminden itibaren 3 aya kadar belediye meclisince uzatılabilir. Bu alacaklar ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilir.

f) Büyükşehir belediyeleri ile belediyeler, kendisinden izin veya ruhsat almak ya da hat kiralamak suretiyle çalışan gerçek ve tüzel kişilere, toplu taşıma hizmetinin kesintisiz olarak yürütülebilmesiyle sınırlı olacak şekilde, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 aylık süreyle sınırlı olmak üzere meclis kararıyla; gelir desteği ödemesi yapabilir, belirlenen döneme tekabül eden ruhsat, izin, hat kirası borçlarını faizsiz olarak 3 ay erteleyebilir. Çevre ve Şehircilik Bakanı bu süreleri, bitiminden itibaren 3 aya kadar uzatmaya yetkilidir. Ruhsat, izin, hat kirası borçları ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilir.

g) Faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin yıllık ilan ve reklam vergileri ile yıllık çevre temizlik vergilerinin, faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunulamayan dönemlere isabet eden kısmı alınmaz.

ğ) 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununun 16 ncı maddesi kapsamındaki kredi borçları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gerekenlerle sınırlı olmak üzere, başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelenir. Bu süreler, bitiminden itibaren Gençlik ve Spor Bakanı tarafından 3 aya kadar uzatılabilir. Söz konusu borçlar ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı, faiz veya Yİ-ÜFE uygulanmadan tahsil edilir.

h) Tarım satış kooperatifleri birliklerinin 1/6/2000 tarihli ve 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca yeniden yapılandırılan ve yılda bir taksit olmak üzere ödenen Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) kaynaklı kredi borçlarının 2020 yılına ait borç taksit ödemesi, faizsiz olarak 2021 yılına ertelenmiş, 2021 yılı dahil daha sonraki yıllarda ödenecek taksit tutarları da faizsiz olarak birer yıl ertelenmiştir.

ı) 14/9/1972 tarihli ve 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununun 35 inci maddesinde düzenlenen yıllık aidat 2020 yılında alınmaz.

i) Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'nin (TEDAŞ) elektrik tüketiminden kaynaklanan alacakları (özelleştirme devir işlemleri sırasında TEDAŞ'a devredilmiş olan alacaklar) aşağıdaki hükümler uyarınca yapılandırılır.

1) Vadesi 1/2/2020 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla geldiği hâlde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmemiş ve 23/2/2017 tarihli ve 6824 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Karamamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 2 nci maddesi ve geçici 1 nci maddesi uyarınca yapılandırılmamış olan alacaklarının asıllarının tamamının, 2021 yılının Eylül ayı sonuna kadar TEDAŞ'a iletmek üzere dağıtım/perakende satış şirketlerine veya TEDAŞ'a yazılı başvuruda bulunulması ve ödenmesi gereken tutarın ilk taksiti 2021 yılının Ekim ayının son gününe kadar ödenmek üzere ve her yıl ilk taksitin tekabül ettiği ayda toplam üç eşit taksitte ödenmesi şartıyla, bu alacakların ödenen kısmına isabet eden fer'ilerinin tahsilinden vazgeçilir. Bu alt bent hükümlerine uygun ödeme yapıldığı takdirde, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki sürelerle herhangi bir faiz, zam ve katsayı uygulanmaz.

2) Bu bent kapsamına giren alacaklarla ilgili olarak dava açılması ya da icra takibi yapılması hâlinde 6824 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (i), (j), (k), (l) ve (m) bentleri gereğince işlem yapılır.

3) Bu bent kapsamına giren tüm alacaklarla ilgili olarak, 1/2/2020 tarihinden itibaren 2023 yılı Ekim ayı son gününe kadar ilgili kanunlarda öngörülen zamanaşımı süreleri işlemez.

4) Bu bent kapsamına giren alacaklara karşılık bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarların bu bent hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz.

5) Bu bent kapsamında belirlenen ödemelerin süresinde gerçekleştirilmemesi halinde bu bent hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir.

6) Bu bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar TEDAŞ tarafından belirlenir.

Süre uzatımı, toplantı erteleme ve uzaktan çalışma

MADDE 2- (1) Yeni koronavirüs (Covid-19) salgını kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle;

a) 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında verilmiş olup 2020 yılı içinde geçerlilik süresi dolacak olan lisansların geçerlilik süresi bir yıl uzatılmıştır.

b) 10/6/1946 tarihli ve 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun kapsamında ticaret gemilerine düzenlenen ve 11/3/2020 tarihi ile 31/7/2020 tarihi aralığında süresi dolan veya dolacak denize elverişlilik belgelerinin süresi, 1/8/2020 tarihine kadar uzatılır. Bu süreyi, bitiminden itibaren 3 aya kadar uzatmaya Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yetkilidir.

c) 4922 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında yapılacak denetlemeler 1/8/2020 tarihine kadar ertelenir. Bu süreyi 3 aya kadar uzatmaya Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yetkilidir.

ç) 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanunu ve 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununa göre dernekler tarafından verilecek bildirim ve beyannameler ile dernek genel kurul toplantıları 31/7/2020 tarihine kadar ertelenir. Bu süre, 3 aya kadar İçişleri Bakanınca uzatılabilir. Ertelenen genel kurul toplantıları, erteleme süresi sona erdiği tarihten itibaren 30 gün içinde yapılır. Mevcut organların görev, yetki ve sorumlulukları erteleme süresi sonrasında yapılacak ilk genel kurula kadar devam eder.

d) 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu kapsamındaki genel kurul toplantıları 31/7/2020 tarihine kadar ertelenir. Bu süre, ilgili Bakan tarafından 3 aya kadar uzatılabilir. Ertelenen genel kurul toplantıları, erteleme süresi sona erdiği tarihten itibaren üç ay içinde yapılır. Mevcut organların görev, yetki ve sorumlulukları erteleme süresi sonrasında yapılacak ilk genel kurula kadar devam eder.

e) 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ile 29/6/2004 tarihli ve 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanunu kapsamındaki genel kurul toplantıları 31/7/2020 tarihine kadar ertelenir. Bu süre, Tarım ve Orman Bakanınca 3 aya kadar uzatılabilir. Ertelenen genel kurul toplantıları, erteleme süresi sona erdiği tarihten itibaren üç ay içinde yapılır. Mevcut organların görev, yetki ve sorumlulukları erteleme süresi sonrasında yapılacak ilk genel kurula kadar devam eder.

f) 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 61 inci maddesi uyarınca 2020 yılı Mayıs ayı içinde yapılması gereken Birlik Genel Kurulu, bir sonraki yıl Genel Kurulu ile birlikte yapılır.

g) 18/1/1984 tarihli ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun 33 üncü maddesine göre yapılması gereken seçimler 2020 yılında yapılmaz.

ğ) 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde yürütülen faaliyetlerin Ar-Ge ve tasarım merkezleri dışında da yapılmasına; 26/06/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında Bölge sınırları içinde yürütülen faaliyetlerin Bölge dışında da yürütülmesine 11/3/2020 tarihinden itibaren 4 ay süreyle sınırlı olmak üzere, Sanayi ve Teknoloji Bakanı tarafından izin verilebilir. Bu süre, bitiminden itibaren Sanayi ve Teknoloji Bakanınca 3 aya kadar uzatılabilir. İzin verilmesi durumunda, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bilgilendirilmesi kaydıyla, 5746 sayılı Kanun ile 4691 sayılı Kanun kapsamındaki indirim, istisna, destek ve teşviklerden yararlanmaya devam edilir.

h) 25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen tespit 2020 yılı için 15 Temmuz 2020 tarihi esas alınarak gerçekleştirilir ve en geç 31 Temmuz 2020 tarihine kadar Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına gönderilir. Aynı fıkranın (b) bendi uyarınca yapılacak tespit ise 15 Temmuz 2020 tarihi esas alınarak yapılır ve Eylül ayının ilk haftasında Resmi Gazetede yayımlanır. Bu süreleri 15 Mayıs 2021 tarihine kadar uzatmaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

ı) 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu kapsamında bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay süreyle, anılan Kanun kapsamındaki toplu iş sözleşmesinin yapılması, toplu iş uyuşmazlıklarının çözümü ile grev ve lokavta ilişkin süreçler durdurulmuştur. Durdurulan süreçlere ilişkin anılan Kanunda yer alan süreler birinci cümledeki üç aylık durdurma süresi boyunca işlemmez. Bu süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden itibaren işlemeye başlar. Cumhurbaşkanlığı, bu bentte yer alan üç aylık süreyi bitiminden itibaren üç aya kadar uzatmaya yetkilidir.

i) Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazların satışı, kiraya verilmesi, trampası, arsa veya kat karşılığı inşaat yaptırılması ve sınırlı ayni hak tesisi işlemleri ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi ve kullanma izni verilmesi ihaleleri, 31/7/2020 tarihine kadar hizmet bedeli karşılığında Çevre ve Şehircilik Bakanlığının bağlı ve ilgili kuruluşları ile bunların iştiraklerine ait teknik altyapı kullanılmak suretiyle elektronik ortamda yapılabilir. Bu süre Çevre ve Şehircilik Bakanınca 3 aya kadar uzatılabilir. Bu ihalelere ilişkin usul ve esaslar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenir.

MADDE 3- 14/9/1972 tarihli ve 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İşletme belgesi bir işletmeye mahsus olmak üzere tüzel kişilere verilir. Bakanlıktan izin almak kaydıyla işletme belgesi acenta unvanından bağımsız olarak başka bir tüzel kişiliğe devredilebilir ve devir Bakanlık siciline işlendiği tarihte hüküm ifade eder. Devredilen işletme belgesinde yer alan acenta unvanı veya iltibasa yol açacak unvan on yıl içerisinde hiç bir seyahat acentasına kullanırlmaz. İşletme belgesini devreden tüzel kişiliğe üç yıl içerisinde yeniden işletme belgesi verilmez. Belge devrine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.”

MADDE 4- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 45- Devlete ait üniversitelerin tıp fakülteleri ve diş hekimliği fakülteleri ile bunlara bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi birimleri ile rektörlüklerine bağlı sağlık hizmeti sunan enstitülerin döner sermaye işletmesi birimlerinden, borç karşılama yüzdeleri Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit edilecek oranın altında kalanlara Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden kaynak aktarılabilir.

Birinci fıkraya ilişkin usul ve esaslar Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşü alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir ve yapılacak harcamalara ilişkin iş ve işlemler Hazine ve Maliye Bakanlığı denetim elemanları tarafından denetlenir. Denetimlerde, aktarılan tutarların belirlenen

esaslar çerçevesinde ve amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığı ayrıntılı olarak değerlendirilir.”

MADDE 5- 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 18- Yeni koronavirüs (Covid-19) salgını kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle;

a) Bakım merkezlerinde bakım hizmeti sunulabilmesi için ek 7 nci maddenin birinci fıkrasında yer alan gelir ölçütü ve ağır engellilik şartları,

b) Hizmet alımıyla bakım hizmeti sunulabilmesi için ek 10 uncu maddenin birinci fıkrasında yer alan gelir ölçütü şartı,

bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay süreyle aranmaz. Cumhurbaşkanı bu süreyi bir yıla kadar uzatmaya yetkilidir.”

MADDE 6- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 24- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte iş sözleşmesi bulunmakla birlikte 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesi uyarınca işveren tarafından ücretsiz izne ayrılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan işçiler ile 15/3/2020 tarihinden sonra 51 inci madde kapsamında iş sözleşmesi feshedilen ve bu Kanunun diğer hükümlerine göre işsizlik ödeneğinden yararlanamayan işçilere, herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan yaşlılık aylığı almamak kaydıyla ve 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde yer alan fesih yapılamayacak süreyi geçmemek üzere, bu süre içinde ücretsiz izinde bulundukları veya işsiz kaldıkları süre kadar, Fondan günlük 39,24 Türk Lirası nakdi ücret desteği verilir. Yapılan ödemelerden damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılamaz.

Birinci fıkra kapsamında ücretsiz izne ayrılarak nakdi ücret desteğinden yararlanan işçinin fiilen çalıştırıldığının tespiti halinde işverene, bu şekilde çalıştırılan her işçi ve çalıştırıldığı her ay için ayrı ayrı olmak üzere fiilin işlendiği tarihteki 4857 sayılı Kanunun 39 uncu maddesince belirlenen aylık brüt asgari ücret tutarında Sosyal Güvenlik Kurumunca idari para cezası uygulanır ve ödenen nakdi ücret desteği ödeme tarihinden itibaren işleyecek kanuni faizi ile birlikte işverenden tahsil edilir.

Bu madde kapsamında nakdi ücret desteğinden yararlananlardan 5510 sayılı Kanuna göre genel sağlık sigortalısı veya genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi kapsamına girmeyenler, aynı Kanunun 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılırlar ve genel sağlık sigortasına ilişkin primleri Fondan karşılanır.

Bakanlık, nakdi ücret desteğine ilişkin ödeme usul ve esaslarını belirlemeye ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye yetkilidir.”

MADDE 7- 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 25- Yeni koronavirüs (Covid-19) sebebiyle işverenlerin yaptıkları zorlayıcı sebep gerekçeli kısa çalışma başvuruları için, uygunluk tespitinin tamamlanması beklenmeksizin, işverenlerin beyanı doğrultusunda kısa çalışma ödemesi gerçekleştirilir. İşverenin hatalı bilgi ve belge vermesi nedeniyle yapılan fazla ve yersiz ödemeler, yasal faizi ile birlikte işverenden tahsil edilir.”

MADDE 8- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10- Bu Kanunun kapsamında olup olmadığına bakılmaksızın her türlü iş veya hizmet sözleşmesi, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay süreyle 25 inci maddenin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde ve diğer kanunların ilgili hükümlerinde yer alan ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri sebepler dışında işveren tarafından feshedilemez.

Birinci fıkrada yer alan üç aylık süre içerisinde işveren işçiyi tamamen veya kısmen ücretsiz izne ayırabilir. Bu madde kapsamında ücretsiz izne ayrılmak, işçiye geçerli sebebe dayanarak sözleşmeyi fesh hakkı vermez.

Bu madde hükümlerine aykırı olarak iş sözleşmesini fesheden işveren veya işveren vekiline, sözleşmesi feshedilen her işçi için fiilin işlendiği tarihteki aylık brüt asgari ücret tutarında idari para cezası verilir.

Cumhurbaşkanı birinci fıkrada yer alan üç aylık süreyi altı aya kadar uzatmaya yetkilidir.”

MADDE 9- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Mücbir sebep

EK MADDE 7- Deprem, yangın, sel gibi doğal afetler ile salgın hastalık veya Hazine ve Maliye Bakanlığı bilişim sistemlerinin herhangi bir nedenle çalışmaması gibi mücbir sebep hallerinde; veri, bilgi ve belgelerin oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafazası ve ibrazına ilişkin yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.

Mücbir sebep hallerinde, Hazine ve Maliye Bakanlığı bilişim sistemleri üzerinden yürütülen işlemlerde yaşanabilecek gecikme nedeniyle ilgililere, gecikme faizi, gecikme zammı ve ceza gibi yaptırımlar uygulanmaz.”

MADDE 10- 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 12- (1) 30/9/2020 tarihine kadar bu Kanun kapsamında el konulan ve bulaşıcı salgın hastalıkla mücadele ile doğrudan ilgili tıbbi cihaz ve malzemeler, test materyali, plazma, etil alkol, izopropil alkol, gliserol, maske, eldiven, tulum, galoş, kolonya, dezenfektan, dezenfeksiyon cihazları, solunum cihazı, yoğun bakım malzemesi, ilaç, aşı, ilk yardım araç-gereçleri ve bunların üretiminde kullanılan cihaz ve malzemeler, delil olarak saklanmasına gerek bulunmaması halinde yeteri kadar numune alındıktan, bunun mümkün olmaması halinde her türlü ayırt edici özelliği tespit edildikten sonra, el koyan idare veya ilgili kamu kurumu tarafından soruşturma evresinde hâkim veya kovuşturma evresinde mahkemeden tahsisi talep edilebilir. Talep üzerine verilen kararlara karşı itiraz edilebilir. Hakim veya mahkemece tahsisi uygun bulunan eşyanın soruşturma veya kovuşturma sonunda iadesine karar verildiği takdirde eşyanın rayiç değerinden varsa gümrük vergileri ve para cezaları ayrıldıktan sonra kalan tutar, tahsis yapılan kurum tarafından eşya sahibine ödenir.

(2) Cumhurbaşkanı birinci fıkrada yer alan süreyi 3 aya kadar uzatmaya yetkilidir.”

MADDE 11- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- (1) Sermaye şirketlerinde, 30/9/2020 tarihine kadar 2019 yılı net dönem kârının yalnızca yüzde yirmibeşinin dağıtımına karar verilebilir, geçmiş yıl kârları ve serbest yedek akçeler dağıtımına konu edilemez, genel kurulca yönetim kuruluna kâr payı avansı dağıtım yetkisi verilemez. Devlet, il özel idaresi, belediye, köy ile diğer kamu tüzel kişilerinin ve sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait fonların, doğrudan veya dolaylı olarak sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip olduğu şirketler hakkında bu fıkra hükmü uygulanmaz. Bu fıkrada belirtilen süreleri üç ay uzatmaya ve kısaltmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(2) Genel kurulca 2019 yılı hesap dönemine ilişkin kâr payı dağıtım kararı alınmış ancak henüz pay sahiplerine ödeme yapılmamışsa veya kısmi ödeme yapılmışsa, 2019 yılı net dönem kârının yüzde yirmibeşini aşan kısma ilişkin ödemeler birinci fıkrada belirtilen sürenin sonuna kadar ertelenir.”

MADDE 12- 19/8/2016 tarihli ve 6741 sayılı Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesinde yer alan “haziran” ibaresi “eylül” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 13- 6741 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin beşinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Türkiye Varlık Fonunun, Şirketin, alt fonların ve Şirketin kurduğu şirketlerin, diğer şirketler üzerinde üçüncü kişilerle birlikte veya tek başlarına kontrolünü sağlayacak işlemlerinde, işlemlerin tarafları, onların doğrudan ve dolaylı ortakları, iştirakleri, bağlı ortaklıkları ile kontrol sağlanan şirketlere de bu işlemlerle sınırlı olmak üzere 6362 sayılı Kanunun 23 ilâ 27 nci maddeleri ile bu Kanun kapsamında yürürlüğe konan ilgili ikincil mevzuat uygulanmaz. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 202 nci maddesi; Türkiye Varlık Fonu, Şirket ile alt fonlar ve Şirketin kurduğu diğer şirketlere, tek başlarına veya üçüncü kişilerle birlikte doğrudan ya da dolaylı olarak bunlar lehine üzerinde hakimiyet tesis edilen şirketlere ve bu hakimiyetin tesisine ilişkin işlemlerle sınırlı olmak üzere bu işlemlerin taraflarına, onların doğrudan ya da dolaylı ortaklarına, iştiraklerine ve bağlı ortaklıklarına uygulanmaz.”

Yürürlük

MADDE 14- (1) Bu Kanunun;

- a) 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç), (d), (e) ve (ğ) bentleri 10/3/2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
- b) 7 nci maddesi 29/2/2020 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,
- c) Diğer maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

GENEL GEREKÇE

İlk olarak 2019 yılı Aralık ayında Çin'in Wuhan şehrinde tespit edilen yeni koronavirüs (Covid-19) hastalığı, Dünya Sağlık Örgütü tarafından 11/3/2020 tarihinde küresel salgın hastalık ilan edilerek gerekli önlemlerin alınması konusunda tüm ülkelere acil durum çağrısında bulunulmuştur. Ülkemizde ise ilk vaka 10/3/2020 tarihinde görülmüştür. Ülkemiz bu salgınla mücadelede önleyici tedbirler alma konusunda en erken davranan ülkelerin başında gelmektedir. Bugüne kadar salgının vatandaşlarımız ve toplum sağlığı ile ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek ve bertaraf etmek amacıyla çeşitli tedbir programları uygulamaya konulmuştur. Önümüzdeki dönemde de salgınla mücadelede hem toplum sağlığı hem de sosyal ve ekonomik hayata ilişkin birtakım önlemlerin alınması önem arz etmektedir.

Bu kapsamda Covid-19 salgınının sosyal ve ekonomik hayata olumsuz etkilerinin azaltılması amacıyla hazırlanan Kanun Teklifi ile;

- Ücretsiz izne ayrılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan veya işten çıkarıldığında işsizlik ödeneğine hak kazanamayan işçilerimize nakdi ücret desteği sağlanması,

- Her türlü iş sözleşmesinin, ahlak ve iyi niyet kurallarına aykırılık halleri dışında, 3 ay süreyle işveren tarafından feshedilememesi,

- Yaşlılar ile engellilere yapılan yardımların üç ay süreyle gelir ölçütleri ile ağır engellilik şartı aranmadan yapılması,

- Faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin yıllık ilan ve reklam vergileri ile yıllık çevre temizlik vergilerinin, faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunulamayan dönemlere isabet eden kısımlarının alınmaması,

- Hazine ve belediye taşınmazları ile milli parklar ve Orman Genel Müdürlüğü taşınmazlarına ve izinlerine ait borçlar, KYK kredi borçları ile belediyelerin gelir vergisi tevkifatı ödemeleri, sosyal sigorta prim ödemelerinin 3 ay süreyle ertelenmesi ve belediyelerce toplu taşıma faaliyetlerinin 3 ay süreyle desteklenebilmesi,

- Konutlara ve faaliyetleri durdurulan işyerlerine ilişkin su faturası borçlarının belediyeler tarafından 3 ay süreyle ertelenebilmesi,

- Kaçakçılıkla mücadelede el konulan bulaşıcı salgın hastalıkla mücadelede doğrudan ilgili tıbbi cihaz ve malzemelerin bekletilmeyerek ilgili kamu kurumuna tahsisi,

- Tarım satış kooperatifleri birliklerinin Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu kaynaklı kredi borçlarının 2020 yılına ait taksit ödemesinin 2021 yılına ertelenmesi,

- Seyahat Acentaları Birliğine üye seyahat acentalarının ödemesi gereken yıllık aidatın 2020 yılında alınmaması ve seyahat acentalarına ait işletme belgelerinin acenta unvanından bağımsız olarak devredilebilmesi,

- TEDAŞ'ın elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarının yapılandırılması,

- TOBB, kooperatifler, dernekler ve tarımsal üretici birlikleri gibi çeşitli kuruluşların genel kurul toplantılarının ertelenmesi ve bu süre içerisinde mevcut organların görev, yetki ve sorumluluklarının devamının sağlanması,

- Boşalan muhtarlıklara ilişkin 2020 yılında yapılması gereken seçimlerin ertelenmesi,

- Ticaret gemilerine düzenlenen denize elverişlilik belgelerinin süreleri ile denetlemelerin 1/8/2020 tarihine kadar uzatılması,

- Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında verilen lisansların geçerlilik süresinin bir yıl uzatılması,

- Ar-Ge ve tasarım merkezleri ile teknoloji geliştirme bölgelerinde yürütülen faaliyetlerin geçici süreyle bölge dışından da yürütülmesine izin verilebilmesi,

- Mücbir sebep hallerinde; Hazine ve Maliye Bakanlığına ilişkin bilgi ve belgelerin oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafazası ve ibrazına ilişkin yöntemlerin Bakanlıkça belirlenmesi,

- Devlete ait üniversitelerin tıp fakülteleri ve diş hekimliği fakülteleri ile bunlara bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi birimleri ile rektörlüklerine bağlı sağlık hizmeti sunan enstitülerin döner sermaye işletmesi birimlerine Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden kaynak aktarılabilmesi, amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, yeni koronavirüs (Covid-19) salgınından kaynaklanan nedenlerle faaliyetlerini yürütemeyen veya faaliyetlerinde aksama meydana gelen ve bu nedenle de gelir kaybına uğrayan işletmeler ile salgının vatandaşlarımız üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılması ve çeşitli sektörler üzerindeki yükünün hafifletilmesi amacıyla çeşitli alacakların ertelenmesine, alınmamasına veya yapılandırılmasına yönelik imkan verilmektedir. Bu kapsamda;

- Hazine taşınmazlarına ilişkin olarak sözleşmeye istinaden ödenmesi gereken (satış, kira, ön izin, irtifak hakkı, kullanma izni, hasılat payı ve benzeri) bedeller ile ecrimisil bedellerinden 1/4/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin olarak tahsil edilmesi gerekenler ile satış işlemlerinde satışa esas tebligata bağlı olarak ödenmesi gereken bedellerin başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelenebilmesi,

- Turizm tesisi maksadıyla verilen izinler hariç olmak üzere 6831 sayılı Orman Kanunu gereğince Devlet ormanlarında gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri adına verilen izinler ile Orman Genel Müdürlüğü tarafından 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu gereğince kiraya verilen mesire yerleri ve taşınmazlardan 1/4/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gereken bedellerin başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelenmesi,

- 2873 sayılı Millî Parklar Kanununa tabi yerlerde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre yapılan kiralamalardan 1/4/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gereken bedellerin başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelenmesi,

- Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile bunların üyesi olduğu mahalli idare birliklerinin mülkiyetinde veya tasarrufunda olan taşınmazlara ilişkin olarak ilgili mevzuatınca yapılan satış, ecrimisil ve kiralamadan kaynaklanan bedellerin veya tutarların 19/3/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gereken kısımlarının 3 ay süreyle ertelenmesi ve faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin faaliyette bulunmadığı döneme ilişkin olarak kira bedellerinin tahsil edilmemesi,

- Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarının gelir vergisi tevkifatı beyan ve ödeme süreleri ile tüm sosyal sigorta prim ödemelerinin 3 ay süreyle ertelenmesi ve toplu taşıma faaliyetlerinin 3 ay süreyle belediyelerce desteklenebilmesi,

- Konutlara ve faaliyetleri durdurulan işyerlerine ilişkin su faturası borçlarının belediyeler tarafından 3 ay süreyle ertelenebilmesi,

- Faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin yıllık ilan ve reklam vergileri ile yıllık çevre temizlik vergilerinin, faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunulamayan dönemlere isabet eden kısımlarının alınmaması,

- 351 sayılı Yükseköğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanunu kapsamındaki kredi borçlarının, başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelenmesi,

- Tarım satış kooperatifleri birliklerinin yeniden yapılandırılan ve yılda bir taksit olmak üzere ödenen Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) kaynaklı kredi borçlarının 2020 yılına ait borç taksit ödemesinin faizsiz olarak 2021 yılına ertelenmesi,

- Seyahat Acentaları Birliğine üye seyahat acentalarının ödemesi gereken yıllık aidatın 2020 yılında alınmaması,

- Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'nin (TEDAŞ) elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarının (özelleştirme devir işlemleri sırasında TEDAŞ'a devredilmiş olan alacaklar) yapılandırılması,

düzenlenmektedir.

MADDE 2- Madde ile; yeni koronavirüs (Covid-19) salgını kaynaklı yaşanabilecek hak mağduriyetlerinin önlenmesi amacıyla bazı toplantıların ertelenmesine, belge ve lisansların sürelerinin uzatılmasına ve uzaktan çalışmaya imkan verilmesine yönelik düzenlemeler yapılmaktadır. Bu kapsamda;

- Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında verilmiş olup 2020 yılı içinde lisans geçerlilik süresi dolacak olan lisansların geçerlilik süresinin bir yıl uzatılması,

- Ticaret gemilerine düzenlenen ve 11/3/2020 tarihi ile 31/7/2020 tarihi aralığında süresi dolan veya dolacak denize elverişlilik belgelerinin süreleri ile 4922 sayılı Kanun kapsamında yapılacak denetlemelerin 1/8/2020 tarihine kadar ertelenmesi,

- Dernekler, kooperatifler, tarımsal üretici birlikleri ve TOBB gibi çeşitli kuruluşların genel kurul toplantılarının ertelenmesi ve bu süre içerisinde mevcut organların görev, yetki ve sorumluluklarının devamının sağlanması,

- Boşalan muhtarlıklara ilişkin 2020 yılında yapılması gereken seçimlerin ertelenmesi,

- Ar-Ge ve tasarım merkezleri ile teknoloji geliştirme bölgelerinde yürütülen faaliyetlerin geçici süreyle merkez veya bölge dışından yürütülmesine izin verilebilmesi,

- Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 30 uncu maddesi kapsamında yapılacak üye tespiti tarihlerinin ertelenmesi,

- Toplu iş sözleşmesinin yapılması, toplu iş uyuşmazlıklarının çözümü ile grev ve lokavt süreçlerinin üç ay süreyle durdurulması; durdurma üzerine taraflar açısından hak kayıplarına neden olmaması bakımından, Kanunda yer alan hak düşürücü sürelerin işlememesi,

- Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazların satışı, kiraya verilmesi, trampası, arsa veya kat karşılığı inşaat yaptırılması ve sınırlı ayni hak tesisi işlemleri ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi ve kullanma izni verilmesi ihalelerinin, 31/7/2020 tarihine kadar hizmet bedeli karşılığında Çevre ve Şehircilik Bakanlığının bağlı ve ilgili kuruluşları ile bunların iştiraklerine ait teknik altyapı kullanılmak suretiyle elektronik ortamda yapılabilmesi,

amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Madde ile; Covid-19 salgınından en yoğun biçimde etkilenecek işletmeler arasında yer alan ve aynı zamanda turizm sektörünün önemli unsurlarından biri olan seyahat acentalarından; içinde bulunduğumuz dönemde faaliyetine devam etmesi ekonomik olarak mümkün olmayanların işletme belgelerini farklı bir tüzel kişiliğe devredilebilmesine imkan tanınmaktadır. Böylece mevcut işletmenin ekonomik bütünlüğünü koruyarak yeni bir yatırımcı ile faaliyetine devam etmesi sağlanacaktır. Diğer taraftan bu düzenlemenin turizm sektöründeki hizmet kalitesini olumsuz etkilememesi ve olası suiistimallerin önüne geçilebilmesi amacıyla belge devri Kültür ve Turizm Bakanlığının iznine tabi kılınmış, ayrıca devredilen işletmenin faaliyetini sürdürürken farklı bir unvan kullanması, eski unvanın ise hiçbir acenta tarafından on yıl boyunca kullanılmaması da zorunlu kılınmış ve düzenlemeden istifade ederek devir yapan tüzel kişiliğin üç yıl boyunca yeniden seyahat acentası işletme belgesi alamayacağı hükme bağlanmıştır.

MADDE 4- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa eklenen madde ile, Devlete ait üniversitelerin tıp fakülteleri ve diş hekimliği fakülteleri ile bunlara bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi birimleri ile rektörlüklerine bağlı sağlık hizmeti sunan enstitülerin döner sermaye işletmesi birimlerinden, borç karşılama yüzdeleri Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit edilecek oranın altında kalanlara, Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden kaynak aktarılabilmesine imkan verilmektedir.

MADDE 5- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesindeki engelli bakım merkezlerinde ve huzurevlerinde bakıma muhtaç engellilerimize ve ekonomik yoksunluğu olan yaşlılarımıza ücretsiz yatılı kurum bakımı hizmeti verilmektedir. İçinde bulunduğumuz dönemde yeni koronavirüs (Covid-19) salgın hastalığı nedeniyle engelli bakım merkezlerinden ve özel huzurevlerinden hizmet alınması uygulamasının kolaylaştırılması, yaşlı ve engelli vatandaşlarımız açısından hayati önem arz etmektedir. Bu doğrultuda, yapılan düzenlemeyle Sosyal Hizmetler Kanununun ilgili hükümleri uyarınca aranan gelir ölçütleri ile ağır engellilik şartının üç ay süreyle dikkate alınmaksızın yaşlılarımıza ve engellilerimize hizmet verilmesi amaçlanmaktadır. İhtiyaç duyulması halinde bu süre Cumhurbaşkanınca bir yıla kadar uzatılabilecektir.

MADDE 6- İşsizlik Sigortası Kanununa eklenen geçici madde ile, maddenin yürürlüğe girdiği tarihte iş sözleşmesi bulunmakla birlikte, istihdamı korumaya yönelik olarak 4857 sayılı İş Kanununa

Teklifle eklenmesi öngörülen geçici 10 uncu madde uyarınca işveren tarafından ücretsiz izne ayrılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan işçiler ile işten çıkarıldığında işsizlik ödeneğine hak kazanamayan işçilere, herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan yaşlılık aylığı almamak kaydıyla ve üç ay süreyle, bu süre içinde ücretsiz izinde bulundukları veya işsiz kaldıkları süre kadar, Fondan günlük 39,24 Türk Lirası nakdi ücret desteği verilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 7- 4447 sayılı Kanuna eklenen geçici madde ile, koronavirüsün sebep olduğu yoğun başvurulara ilişkin iş ve işlemlerin süratle sonuçlandırılması ve bu sayede kısa çalışmanın etkinliğinin artırılması amacıyla, sadece koronavirüs sebebiyle yapılan kısa çalışma başvuruları için uygunluk tespitinin tamamlanması beklenmeksizin, işverenlerin beyanı doğrultusunda kısa çalışma ödemelerinin gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 8- İş Kanununa eklenen geçici madde ile, kısa çalışma uygulamasıyla da uyumlu olmak üzere, istihdamın korunması amacıyla Kanun kapsamında olup olmadığına bakılmaksızın her türlü iş sözleşmesinin, ahlak ve iyi niyet kurallarına aykırılık halleri dışında, belirlenen süre boyunca işveren tarafından feshedilememesinin sağlanması, ücretsiz izne ayrılan işçilerin geçerli sebebe dayanarak sözleşmeyi feshedememesi amaçlanmaktadır. Ayrıca maddeye aykırı şekilde işveren tarafından yapılan fesih geçersiz olacak ve bu fiili işleyen işveren veya işveren vekili hakkında idari para cezası uygulanması amaçlanmaktadır.

MADDE 9- Kamu harcama sürecinde sosyal güvenlik prim ödemeleri, maaş, ek ders, yaşlı ve bakıma muhtaç ailelere yapılan ödemeler, öğrenci bursları gibi belirli takvime bağlı olan ödemelerde mücbir sebep nedeniyle ortaya çıkacak aksaklıklar, gerek vatandaş mağduriyetlerine, gerekse kurumların idari ve mali yaptırımlara maruz kalmasına neden olabilmektedir.

Madde ile; “mücbir sebep” hallerinde kamu ödemelerinde aksaklıklar yaşanmaması, hak sahiplerinin mağduriyetine yol açılmaması amacıyla, işlem süreçlerinin ne şekilde yürütüleceğinin belirlenmesi yetkisi Hazine ve Maliye Bakanlığına verilmekte, bununla birlikte yaşanabilecek gecikmelerden dolayı vatandaş ve/veya kurumların muhtemel idari ve mali yaptırımlardan kaynaklı mağduriyetlerinin önlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 10- Madde ile; kaçakçılıkla mücadelede el konulan ancak henüz tasfiyelik hale gelmemiş olan ve bulaşıcı salgın hastalıkla mücadelede doğrudan ilgili tıbbi cihaz ve malzemeler, test materyali, plazma, etil alkol, izopropil alkol, gliserol, maske, eldiven, tulum, galoş, kolonya, dezenfektan, dezenfeksiyon cihazları, solunum cihazı, yoğun bakım malzemesi, ilaç, aşı, ilk yardım araç-gereçleri ve bunların üretiminde kullanılan cihaz ve malzemelerin bekletilmeyerek ilgili kamu kurumuna tahsisi amaçlanmaktadır.

MADDE 11- Yeni koronavirüs (Covid-19), toplum sağlığına olduğu kadar ekonomik hayata ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Salgının ekonomik faaliyetler üzerindeki olumsuz etkilerinin bertaraf edilebilmesi amacıyla çeşitli tedbir programları uygulamaya konulmuştur.

Ekonomik faaliyetlerin yavaşlaması, sınırların kapatılması, ekonominin hem arz hem de talep tarafında ortaya çıkan belirsizlikler sebebiyle salgının toplum sağlığı ve ekonomi üzerindeki etkileri henüz net olarak ortaya konulamamaktadır.

Bu çerçevede, ihtiyatlılık politikası gereği olarak, şirket kaynaklarının nakit kâr dağıtımı yapılmak suretiyle azaltılmaması, şirketlerimizin mevcut özkaynak yapılarının korunması ve ilave finansman ihtiyacının doğmaması amacıyla madde ile; 30/9/2020 tarihine kadar yapılacak kâr dağıtımına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 12- Madde ile; Türkiye Varlık Fonu, Türkiye Varlık Fonu Yönetim A.Ş. ve Şirket tarafından kurulacak diğer şirketler ile alt fonlarının sağlıklı bir biçimde denetlenmesinin

sağlanabilmesi için denetim raporlarının sunulmasına ilişkin tarih haziran ayından eylül ayına alınmaktadır.

MADDE 13- Türkiye Varlık Fonu, Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş., alt fonlar ve Şirket tarafından kurulacak şirketlere 6741 sayılı Kanun ile çeşitli muafiyetler sağlanırken gözetilen ana unsurlardan biri, Anayasa Mahkemesinin de kabul ettiği üzere, Kanunla amaçlanan hedef ve beklentileri yerine getirirken yapacağı işlemlerde piyasa ekonomisinin gerektirdiği hız ve reaksiyon kabiliyetine sahip olmasıdır. 6741 sayılı Kanun bakımından verilmiş bulunan muafiyetin amacına uygun uygulanması ve işlemlerin icrasında hızlı ve aktif olunması, bunların taraf oldukları ve icra ettikleri işlemin diğer taraflarına da 6362 sayılı Kanunun 23 ila 27 nci maddelerine ilişkin muafiyetin anılan işlemle sınırlı olmak üzere tanınması ile mümkün olabilecektir. Bu çerçevede yapılan düzenlemeyle anılan muafiyet, ilgili işlemin taraflarına, onların doğrudan ve dolaylı ortaklarına, iştiraklerine, bağlı ortaklıkları ile kontrol sağlanan şirketlerine işlemle sınırlı olmak üzere genişletilmektedir.

Ayrıca, bu dönemde yeni koronavirüs (Covid-19) salgınının neden olduğu ekonomik kayıpların kamu otoritelerince alınan bir takım finansal, parasal, mali ve ekonomik teşvik ve hukuki önlemlerle hızlı bir şekilde telafisi çalışmaları yapılagelmektedir. 6741 sayılı Kanuna uygun amacın gerçekleştirilmesine yönelik işlemlerin icrasının hızlandırılması, muafiyetin işlemin taraflarına işlemle sınırlı olarak tanınması, gerekli olan hız ve ekonomik neticeye olumlu katkıda bulunacağı gibi Türkiye Varlık Fonu, Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş. ile alt fonlar ve Şirket tarafından kurulacak şirketler Covid-19 salgınının olumsuz neticelerinin telafisine işlemin hızlı icrasının temini ve işlem çeşitliliği sağlamak suretiyle piyasanın hareketlenmesine katkıda bulunacak finansal açıdan zor duruma düşecek büyük kuruluşların ayakta kalmasında onlara klasik banka kredisinden farklı seçenekler ve destekler kilit rol oynayacaktır. Anılan istisna ile şirketlerden kaynak çıkışı da engellenmiş olacaktır. Anılan gerekçelerle ayrıca 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 202 nci maddesinden istisna uygulaması genişletilmektedir.

MADDE 14- Yürürlük maddesidir.

MADDE 15- Yürütme maddesidir.